

**BOEREN
NATUUR**
VLAANDEREN

Stuwen

Een stuw is een technische constructie die toelaat om in een waterafvoerende gracht langer water vast te houden zonder risico op overstroming. Zo'n stuw-tje heeft een direct positief effect op de nabije omgeving. Doordat het permanent sterk drainerende effect van de sloot gestopt wordt, hoeven de gewassen minder diep te wortelen om aan water te geraken. Het water dat stilstaat voor de stuw krijgt de kans om in de ondergrond te dringen, waardoor de watertafel in de zomer minder snel daalt en een droogte-periode gemakkelijker te overbruggen is.

Waarom een stuw-tje plaatsen?

- Heb jij een gracht of een beek langs een akker of weide? Dan weet jij zeer goed dat het water erin wegloopt – ook in het droge seizoen, wanneer je akker of weide het goed kan gebruiken. Maar met een regelbare stuw in die gracht kan je verhinderen dat dit kostbare water zomaar wegloopt. Als er op die manier meer water beschikbaar blijft voor de gewassen in het droge seizoen, hoef je ze minder te beregenen en realiseer je een grotere opbrengst.
- Door de klimaatverandering wisselen periodes van ernstig water-tekort steeds vaker af met periodes van wateroverlast. Als landbouwer ondervind jij vandaag al de nefaste gevolgen van de klimaatverandering met alle bijhorende bezorgdheden omtrent waterbeheer. Landbouwers die meer water vasthouden op hun percelen, springen niet alleen zuinig om met water in droge periodes, maar helpen bovendien om problemen van wateroverlast in de natte periodes te beperken. Water vasthouden op het perceel en laten infiltreren naar de grond-watertafel voorkomt immers overstromingen stroomafwaarts. Wie stuwen plaatst in grachten die water afvoeren, strijdt mee tegen de klimaatverandering.

Hoe een stuw-tje plaatsen?

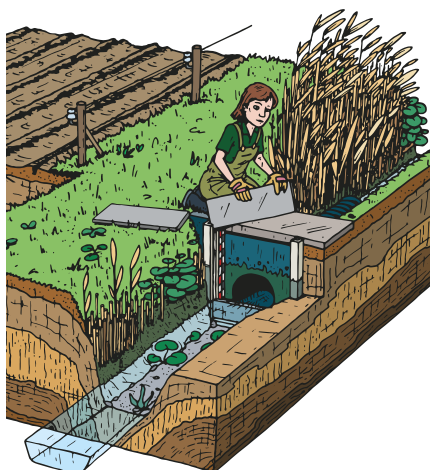
Technisch is het niet zo moeilijk om een stuw te plaatsen, maar je hebt er wel een graafmachine voor nodig.

Hoe de stuw beheren?

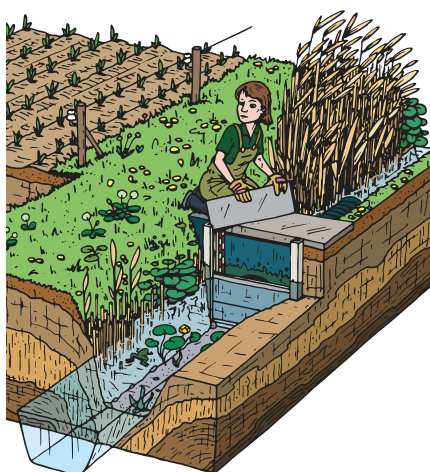
- Een stuw vraagt geen ingewikkeld beheer. Als je wilt starten met het bewerken van je veld, haal je enkele dagen voordien één of meerdere schotjes uit de stuw om de watertafel te verlagen tot op het gewenste niveau. Ben je klaar met de machines en zijn de veldbewerkingen afgerond? Voeg dan alle schotten weer in om de stuw opnieuw volledig dicht te zetten.
- Tijdens de herfst en de winter blijft de stuw best dicht om zo water te sparen voor de drogere periodes in het groeiseizoen.

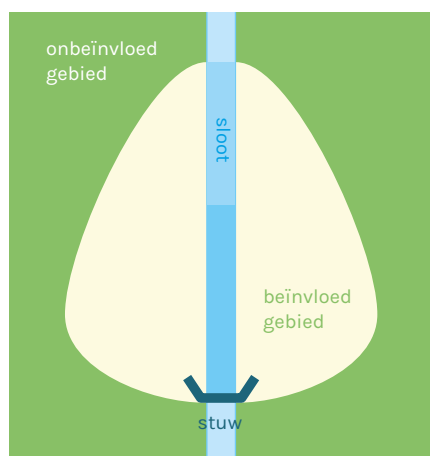
Water

Enkele dagen voor je start met de veldbewerkingen, haal je één of meerdere schotjes uit de stuw om de watertafel te verlagen tot op het gewenste niveau.

Zodra de veldbewerkingen afgerond zijn, zet je de stuw weer volledig dicht door alle schotten opnieuw in te voegen.

Wie water conserveert, beïnvloedt niet alleen zijn eigen perceel maar ook de omliggende percelen.

Waar moet ik op letten?

- In principe mag je alleen stuwjes plaatsen op perceelsgrachten. Stuwjes zijn in principe verboden in officiële waterlopen (cat. 1, 2 en 3), want daarvoor gelden richtlijnen die vismigratieknelpunten verbieden. Neem contact op met de waterloopbeheerder of met Boeren natuur Vlaanderen als je het toch overweegt, omdat het in heel uitzonderlijke gevallen wel toegelaten kan worden.
- De vereiste omgevingsvergunning voor het plaatsen van een stuw moet je vragen via de gemeente. Ligt het perceel in poldergebied of is er een wattering? Dan moeten zij de toestemming geven.
- Een stuw in een vlak gebied kan veel meer effect hebben dan in een glooiend landschap.
- Voor de beste resultaten draineer je zo kort mogelijk door één of meerdere schotjes uit de stuw te verwijderen.

Hoeveel kost het?

Een stuw kost ongeveer 4700 euro, inclusief de plaatsing.

Kan ik steun krijgen?

- Via de VLIF-steun voor niet-productieve investeringen zijn stuwen 100% vergoedbaar, tot een bedrag van 3000 euro (exclusief btw).
- Er zijn geregeld waterconserveringsprojecten met het plaatsen van stuwen als een van de maatregelen. Misschien ligt daar een kans voor jou. Neem contact op met Boeren natuur Vlaanderen als je meer wilt weten over lopende of toekomstige projecten.

Werk samen met je burens

- De waterhuishouding van jouw perceel beïnvloedt ook de omliggende percelen. Wanneer jij water ophoudt op jouw akker, help je ook de bodem in de omgeving vochtiger te houden. Wanneer jij water afvoert, zal je het omliggende landschap mee droog trekken. Je zult dus het beste resultaat boeken als je goed afspreekt met je burens en met hen afstemt om zo kort mogelijk te draineren.
- Het effect van één stuw is al zichtbaar op microschaal. Het spreekt voor zich dat meerdere stuwen in de omgeving een versterkend effect zullen hebben op een bredere schaal. Overleg dus zo veel mogelijk met collega's om samen in jullie werkingsgebied meerdere stuwen te plaatsen. Wanneer je het beheer van deze stuwen dan onderling afstemt, zal je met minimale inspanningen maximale effecten bereiken.